

Oikaisuvaatimus sivistyslautakunnalle päätökseen SIVLTK 14.5.2025 § 51

SIVLK 18.06.2025 § 68
110/01.01.01.01/2025

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Sivistyslautakunnan päätöksestä 14.5.2025 § 51 perusopetuksen kuvataiteen lehtorin viran täyttäminen, on jätetty oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on saapunut kunnan kirjaamoon 28.5.2025. Oikaisuvaatimus on esityslistan oheismateriaalina.

Sivistyslautakunnan päätös 14.5.2025 § 51 on oikaisuvaatimuskelpoinen, oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa, ja oikaisuvaatimuksen tekijä [REDACTED] on asianosainen.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksianto asianosaiselle on annettu sähköisesti 23.5.2025.

Yleissäännökset oikaisuvaatimusmenettelystä ovat hallintolain (434/2003) 7a luvussa. Kuntalain (410/2015) 16 luvussa säädetään kunnalliseen muutoksenhakujärjestelmään kuuluvasta oikaisuvaatimuksesta. Siltä osin kuin kuntalaissa ei toisin säädetä, kuntalain mukaiseen oikaisuvaatimukseen sovelletaan hallintolain säännöksiä. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan oikaisua, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla. Kunnan on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet niihin päätöksiin, joista saa tehdä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen perusteita ei hallintolaissa tai kuntalaissa rajata, joten oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viivytyksettä, mikä tarkoittaa yleensä sitä, että asia on valmistelun jälkeen pyrittävä ottamaan toimielimen seuraavaan kokoukseen.

Sivistyslautakunta on päättänyt lehtorin virkavalinnasta 14.5.2025 § 51. Siikajoen kunnan hallintosäännön §:ien 35 ja 36 mukaan viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen eli tässä tapauksessa sivistyslautakunta.

Sivistyslautakunta päätti julistaa perusopetuksen kuvataiteen lehtorin viran haettavaksi. Haastatteluryhmään valittiin sivistyslautakunnan puheenjohtaja, sivistysjohtaja, Ruukin koulun ja Siikajoen lukion rehtori sekä Siikajoen lukion opinto-ohjaaja ja apulaisrehtori.

Sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hakemukseen on liitettävä selvitys hakijan kelpoisuudesta. (Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 5 §). Hakuilmoituksen julkaisemisella pyritään siihen, että mahdollisimman moni edellytykset täyttävä henkilö saisi tiedon haettavana olevasta virasta ja voisi sitä hakea. Viranomaisen kannalta hyötynä on se,

että hakijoiksi saadaan avoinna olevan tehtävän kannalta kyvykkäimmät henkilöt.

Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtävä. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella on arvioitava viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Tämän harkinnan perusteella valitaan ansioitunein hakija. Virkavalinnan suorittava toimielin tai viranhaltija voi ottaa päätöstä tehdessään huomioon myös tiedot hakijoiden aikaisemmasta toiminnasta ja sen puitteissa osoittaman ansioituneisuuden (taikka sen puutteen).

Määräajassa tehtävää haki 8 henkilöä. Heistä neljä valittiin 13.5.2025 pidettyihin haastatteluihin.

Haastatteluryhmä on haastatellut kaksi haastatteluun kutsuttua tehtävään muodollisesti pätevää hakijaa. Kaksi haastatteluun kutsuttua peruivat haastatteluun tulon ennen haastattelua. Haastatteluryhmä on suorittanut haastatteluista hakijavertailun.

Virantäyttöpäätöksen valmisteluun kuuluu hakijoista laadittu yhteenveto. Valmisteluaineiston, johon asiassa tehtävä päätös perustuu, täytyy olla asiaa käsittelevien luottamushenkilöiden käytettävissä. Sivistyslautakunnan kokouksen 14.5.2025 § 51 oheisaineistona on kerrottu hakijavertailu haastatteluista sekä hakijoista laadittu yhteenveto. Kokouksen oheismateriaalina on ollut myös Kuntarekry-hakujärjestelmästä tulostetut hakijoiden hakemukset sisältäen koulutuksen ja työkokemuksen.

Haastatteluissa on painotettu hakijan edellytyksiä toimia joustavasti ja oppilaslähtöisesti, hakijan pedagogista osaamista sekä hyviä vuorovaikutustaitoja. Kykyä suoriutua hyvin tehtävistä on haarukoitu haastattelukysymysten avulla. Lautakunta on valinnut [REDACTED] avoimeen virkaan kokonaisarvion perusteella ja lautakunnan päätös on ollut yksimielinen. Kokonaisarviossa on painotettu henkilön taitoa, kykyä, ominaisuuksia ja muita tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisia kykyjä sekä henkilökohtaisia ominaisuuksia.

Sivistyslautakunnalla on kunnalliseen itsehallintoon perustuvan harkintavallan nojalla ollut oikeus valita täytettävänä olevaan perusopetuksen kuvataiteen lehtorin virkaan kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista se, jolla lautakunta on Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet huomioon ottaen katsonut olevan parhaat edellytykset sanotun viran menestykselliseen hoitamiseen. (Ks. esim. KHO:2005:44 28.6.2005). Sivistyslautakunnan suorittama valinta kysymyksessä olevaan lehtorin virkaan on perustunut hakijoiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon haastatteluryhmän suorittamassa haastattelussa esille tulleet seikat sekä hakijoiden henkilökohtaiset ominaisuudet.

Oikaisuvaatimuksen sisältö, perustelut ja sivistyslautakunnan vastine

Oikaisuvaatimuksessaan [REDACTED] vaati:

“ Oikaisemaan Siikajoen sivistyslautakunnan päätöksen SIVLK 14.05.2025 § 51 koskien kuvataiteen lehtorin viran (nro 4006001) täyttämistä siten, että virka täytetään uudelleen tai valintapäätös perutaan ja arvioidaan hakijat uudelleen objektiivisesti ja yhdenvertaisesti. “

“ Vaadin, että valintapäätös kumotaan ja viran täyttöprosessi arvioidaan uudelleen, ottaen huomioon koulutukseni, kokemukseni ja haastattelutilanteessa mahdollisesti tapahtunut syrjintä.

Erityisesti kohdissa 3. ja 4. esiin tuodut tapahtumat herättävät vakavia eettisiä kysymyksiä. Ne viittaavat siihen, että valintaprosessissa on voinut tapahtua yksilön oikeuksien loukkaamista, yhdenvertaisuusperiaatteen rikkomista ja epäasiallista kohtelua, joka ei kuulu demokraattiseen ja tasa-arvoiseen julkiseen viranhakuun.

Tämä ei ole vain muodollinen epäkohta, vaan myös eettisesti ongelmallinen käytäntö, joka asettaa kyseenalaiseksi prosessin tasapuolisuuden ja päätöksen oikeudenmukaisuuden. Tästä syystä valintapäätös tulee oikaista tai viran täyttöprosessi käynnistää uudelleen selkein, avoimin ja yhdenvertaisin perustein. “

Vastine oikaisuvaatimukseen ja siinä esitettyihin perusteluihin:

1. Koulutus ja kelpoisuus,

Oikaisuvaatimuksen tekijä on todennut, että “molemmat hakijat, sekä tehtävään valittu että päätökseen oikaisua hakeva täyttävät kelpoisuusehdot.”

Sivistyslautakunnan vastine:

Asiassa ei ole ristiriitaa oikaisuvaatimuksen tekijän kanssa eli tehtävään valittu ja oikaisuvaatimuksen tekijä kumpikin ovat muodollisesti tehtävään päteviä. Tämä on ollut haastattelyryhmän ja lautakunnan selkeä näkemys ja siitä on hakijan esittämä Opetushallituksen virallinen päätös (29.6.2009, diaarinumero 279/108/2008), joka rinnastaa hakijan tutkintoon sisältyvät opinnot Suomessa suoritettavaan aineenopettajan koulutukseen kuuluviin kuvataiteen opintoihin (vähintään 120 opintopistettä), jos hakija suorittaa täydentävinä opintoina Suomessa enintään 60 opintopisteen laajuiset kuvataidekasvatuksen opinnot. Oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut Aalto-yliopiston rinnastuspäätöksen 23.11.2018 kuvataiteen opetettavan aineen osalta, mikä antaa kelpoisuuden peruskoulun ja lukion kuvataiteen opetustehtäviin. Hakija on siis ollut kelpoinen kuvataiteen lehtorin virkaan hakuajan päättyessä. Tästä ei ole mitään epäselvää ja ristiriitaa. Toistaiseksi voimassa olevaan virkaan voi valita vain kelpoisen hakijan. Siksi haastatteluun on kutsuttu vain muodollisesti kelpoisia hakijoita.

2. Työkokemus

Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää, että “valintapäätöksessä on jätetty huomioimatta merkittävä ero hakijoiden työkokemuksessa ja sen sijaan valitulla henkilöllä on ansioluettelonsa mukaan vähemmän työkokemusta. Hänen opettajakokemuksensa ei määrällisesti eikä ajallisesti yllä samalle tasolle.” Oikaisuvaatimuksen tekijä väittää, että “valinnassa on ohitettu selkeästi pidempi ja monipuolisempi työhistoria. Tässä tapauksessa on valittu hakija, jolla on kokemuksen perusteella heikommat ansiot.”

Sivistyslautakunnan vastine:

Tehtävässä täytetään kuvataideopettajan virkaa. Ensisijaiseksi työkokemukseksi katsotaan perusopetuksen ja lukion kuvataiteen opettajakokemus sekä muu opettajakokemus perusopetuksesta ja lukiosta.

Sivistyslautakunnan suorittama valinta kysymyksessä olevaan lehtorin virkaan on perustunut hakijoiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon haastatteluryhmän suorittamissa haastatteluissa esille tulleet seikat sekä hakijoiden henkilökohtaiset ominaisuudet.

Viran täyttävällä viranomaisella on laaja harkintavalta. Suurelleen erot työkokemuksen määrässä eivät ratkaise asiaa, vaan ratkaisevia ovat usein hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet, joista saadaan tietoa haastattelussa sekä hakijan nimeämältä suosittelevalla. Hakijoiden henkilökohtaista soveltuvuutta on tosiasiallisesti selvitettävä, mikäli soveltuvuuseroihin halutaan vedota virkavalinnan perusteluna.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei haastattelussa osoittanut ominaisuuksia joilla hänet tulisi asettaa virkaan valittaessa tehtävään valitun rinnalle tai edelle. Valittu päinvastoin osoitti haastattelussa tällaista osaamista ja opetussuunnitelmien tuntemusta ja monipuolista kuvataiteen integrointia muihin lukuaineisiin.

3. Haastatteluprosessi

Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää, että *“Haastattelun loppuvaiheessa minulle esitettiin kysymys, joka kohdistui kielitaustaan. Kysymyksessä viitattiin siihen, että tuleva opetussuunnitelma sisältää paljon vaikeita kieliasioita ja lakisääteisiä vaatimuksia ja minulta kysyttiin, miten osaisin tulkita, soveltaa ja tutkia näitä asiakirjoja työssäni. Tämä kysymys antoi ymmärtää, että kielitaitoani pidettiin ongelmallisena, ilman perustetta. Tämä yksittäinen haastattelukysymys nostaa esiin vakavan kysymyksen siitä, arvioitiinko minua samoin perustein kuin muita hakijoita. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 8 § kieltää syrjinnän muun muassa kielen, etnisen alkuperän ja kansalaisuuden perusteella, ja 5 § velvoittaa viranomaisia edistämään yhdenvertaisuutta toiminnassaan. Jokaisella virkaan kelpoisella hakijalla on oikeus tulla arvioiduksi tasapuolisesti, ammattitaidon ja ansioiden perusteella, ei henkilökohtaisen taustan, syntyperän tai äidinkielen perusteella. Tässä tapauksessa näin ei ole tapahtunut.”*

Sivistyslautakunnan vastine:

Molemmille hakijoille oli varattu haastattelu-aikaa 40 minuuttia. Oikaisuvaatimuksen tekijä saapui haastatteluun 12 minuuttia myöhässä. Hän ei esittänyt syytä myöhästymiselleen. Molemmille hakijoille tehtiin kysymyksiä, joilla pyrittiin selvittämään hakijoiden opetussuunnitelman tuntemusta, sen asiasisältöjä, käsitteitä sekä opetettavan aineen tuntemusta. Oikaisuvaatimuksen tekijän väite kielensä vuoksi syrjimisestä ei pidä paikkaansa. Hakijan esille tuomat asiat päinvastoin osoittavat Siikajoen kunnan kohdelleen oikaisuvaatimuksen tekijää yhdenvertaisesti, tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti, josta osoituksena on hakijan ottaminen useaan eri tehtävään mm. valmistavan opetuksen opettajaksi ja Siikajoki-opiston suomen kielen kurssiopettajaksi sekä muihin lukuisiin sivutoimisiin opettajan tehtäviin lukuvuodeksi kerrallaan sekä noin kahdeksan viikon jaksoon perusopetuksen kuvataiteen opettajana.

Siikajoen kunnan haastatteluryhmän muistiinpano 5.5.2025 hakijan hakemukseen, jossa todetaan hakemuksen olevan hyvä ja kielen osalta hiottu, osoittaa osaltaan ettei haastatteluryhmällä ole ollut epäilystä hakijan kielitaidosta. Edellä mainittukin osoittaa, ettei hakijaa ole syrjitty hakuprosessin aikana.

4. Hakemukseni ja tutkintoni tulkinta

Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää, että *“haastattelussa ei lainkaan käsitelty hänen tutkintonsa sisältöä eikä keskusteltu siitä, mitä opetushallituksen antama rinnastuspäätös konkreettisesti tarkoittaa.”* Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää myös huolen, että *“valintaprosessin jälkeen hänellä on herännyt epäily siitä, että hänen kelpoisuuttaan on yhä epäilty virheellisesti tai tietämättömästi opettajayhteisössä. Useampi kollega on viitannut keskusteluissa siihen, onko minulla todella pätevyys toimia tässä virassa. Nämä huomiot viittaavat siihen, että virallinen rinnastuspäätös ei ehkä ole tullut riittävästi huomioiduksi tai ymmärretyksi edes valinnan jälkeen, ja että virheellinen käsitys on saattanut vaikuttaa päätöksentekoon jo prosessin aikana.”*

Sivistyslautakunnan vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijän väite ei pidä paikkaansa, koska haastateltavaa on pyydetty kertomaan koulutuksesta ja työkokemuksesta. Haastateltavat tuovat haastattelussa yleensä itse koulutuksensa esille ja tutkintonsa sisällön. Kysimme haastattelussa koulutuksesta ja näin ollen siitä oli haastateltavan mahdollisuus tehdä selkoa.

Haastatteluryhmä on pitänyt opetushallituksen ja Aalto-yliopiston rinnastuspäätöstä täysin pätevänä ja luotamme viranomaisten päätöksiin. Niistä on myöskin kirjallinen todistus palkkahallinnossa. Siksi ei ole ollut tarvetta kiistää päätöksen eikä tutkinnon pätevyyttä ja sisältöä.

Sivistyslautakunta tekee virkavalinnat eikä opettaja- tai muut työyhteisöt. Perustelulla ei ole mitään tekemistä sivistyslautakunnan päätöksenteon kanssa.

5. Paikallistuntemus ja sitoutuneisuus

Oikaisuvaatimuksen tekijä kysyy, *” miksi hakija, jolla on näin pitkä kokemus juuri kyseisestä koulusta, kunnasta ja kouluyhteisöstä, on ohitettu valinnassa ilman selkeitä ja konkreettisia perusteluja. Kun otetaan huomioon pitkäaikainen ja monipuolinen palvelukseni kunnassa, päätös valita toistuvasti määräaikaissä tehtävissä ollut toinen hakija antaa vaikutelman, että paikallinen sitoutuneisuus on sivuutettu perusteettomasti.”*

Sivistyslautakunnan vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijän esittämät perustelut kuten muun muassa määräaikaiset työ-/virkasuhteet tai kenenkään hakijan asuinpaikka eivät voi olla virkavalinnan perusteena. Virkaan valittaessa täytyy perusteet löytää viran kelpoisuusehdoista ja sen menestyksellisen hoitamiseen vaadittavista henkilökohtaisista ominaisuuksista, työkokemuksesta sekä tiedoista ja taidoista.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta katsoo oikaisuvaatimukseen vastatun edellä perustellusti, ja ettei oikaisuvaatimukselle ole perusteita eikä sivistyslautakunta muuta tekemäänsä aikaisempaa päätöstä SIVLTK 14.5.2025 § 51. Sivistyslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Anna-Liisa Aalto esitti, että valintapäätös arvioidaan uudelleen.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, ettei muutosehdotus ole saanut kannatusta joten esitys raukeaa.

Päätösehdotus hyväksyttiin.